T079 BL IX (04) 1448 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Dược Sự Q4

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 4 35

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ
QUYEÅN 4

Luùc ñoù phaät du haønh ñeán choã 500 vò tieân ñang ôû, nôi ñoù hoa quaû toát töôi, thöùc aên uoáng ñaày ñuû nhöng caùc vò tieân naøy khoâng coù taâm xeûn tham, ai ñeán ñoù ñeàu ñöôïc tuøy tình aên hoa quaû. Phaät bieát ñaõ ñeán luùc ñieàu phuïc caùc vò tieân naøy neân duøng thaàn löïc laøm cho hoa quaû nôi aáy ñeàu rôi ruïng, doøng suoái trong maùt cuõng khoâ caïn, hoa coû ñeàu heùo uùa, maët ñaát töï nhieân nöùt neû. Caùc tieân nhôn thaáy roài lieàn ngoài choáng caèm öu saàu, Phaät ñeán hoûi nguyeân do, caùc tieân noùi: "vì Phaät laø baäc Löôõng tuùc thaéng phöôùc ñieàn ñeán neân choã chuùng toâi môùi bieán töôùng nhö theá", Phaät hoûi: "caùc vò coù muoán caûnh trí nôi ñaây trôû laïi nhö cuõ hay khoâng?", ñaùp laø raát muoán, Phaät lieàn thu nhieáp thaàn löïc khieán cho hoa quaû töôi toát vaø caûnh trí trôû laïi nhö cuõ, caùc tieân thaáy roài sanh taâm hi höõu quy kính Phaät, Phaät quaùn bieát yù nhaïo tuøy mieân cuûa hoï, öùng cô noùi phaùp khieán cho hoï sau khi nghe phaùp xong ñeàu chöùng quaû Baát hoaøn vaø ñöôïc thaàn thoâng. Luùc ñoù hoï ñeàu chaép tay baïch Phaät: Theá toân, chuùng con nguyeän ñöôïc ôû trong phaùp luaät kheùo giaûng noùi naøy xuaát gia thoï vieân cuï, Thaùnh taùnh Bí-soâ, ôû choã Theá toân tu taäp phaïm haïnh". Phaät noùi: "Thieän lai Bí-soâ, haõy tu phaïm haïnh", Phaät vöøa noùi xong, 500 vò tieân ñeàu raâu toùc töï ruïng, thaân maëc ca-sa nhö ñaõ töøng caïo toùc, traûi qua baûy ngaøy ñaày ñuû oai nghi nhö Bí-soâ 100 tuoåi haï, Phaät noùi keä: "Theá toân goïi "Thieän lai", Toùc ruïng, ñuû y baùt, Caùc caên ñeàu tòch tónh, Thaønh töïu theo yù nieäm". Caùc Bí-soâ naøy nhôø chuyeân taâm tu taäp ñoaïn tröø caùc phieàn naõo, chöùng A-la-haùn, ba minh, saùu thoâng, ñuû taùm giaûi thoaùt, ñöôïc nhö thaät trí: sanh töû ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc neân laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn thoï thaân sau. Taâm khoâng chöôùng ngaïi nhö tay naém hö khoâng, nhö dao

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 4 35

caét muøi thôm, yeâu gheùt khoâng khôûi, xem vaøng vaø ñaát nhö nhau khoâng khaùc, taát caû danh lôïi ñeàu xaû boû, Thích Phaïm chö thieân thaûy ñeàu cung kính. Luùc ñoù coù moät vò tieân laø giaùo thoï cuûa caùc tieân kia baïch Phaät raèng: “Theá toân, tröôùc kia con duøng hình daùng tieân nhôn löa doái ngöôøi ñôøi khieán hoï ñoïa ba ñöôøng aùc, xin cho con ñieàu phuïc hoï tröôùc roài môùi xuaát gia”, Phaät cuøng 500 vò tieân ñaõ xuaát gia vaø caùc Bí-soâ duøng thaàn thoâng löïc nöông hö khoâng taïo thaønh hình baùn nguyeät ñi ñeán nuùi Xöû sôn. Vò tieân giaùo thoï naøy troâng thaáy Phaät ñuû 32 töôùng toát, 80 veû ñeïp, aùnh saùng chieáu dieäu trang nghieâm lieàn suy nghó: “ta mau xuoáng nuùi ñeå gaëp Theá toân, neáu ñôïi sau khi ñieàu phuïc mình vaø ngöôøi xong thì khoâng coøn gaëp ñöôïc nöõa, ta phaûi nhaûy xuoáng nuùi ñeå ñeán kòp choã Theá toân”, nghó roài lieàn nhaûy xuoáng nuùi. Thöôøng phaùp cuûa Phaät laø ñöôïc nieäm khoâng queân, vöøa thaáy vò tieân giaùo thoï nhaûy xuoáng nui, Phaät lieàn duøng thaàn löïc ñoùn laáy, roài quaùn theo yù nhaïo tuøy mieân cuûa tieân nhôn naøy, öùng cô noùi phaùp khieán cho vò tieân naøy sau khi nghe phaùp xong lieàn chöùng quaû Baát hoaøn vaø ñöôïc thaàn thoâng. Ñöôïc chöùng quaû roài vò tieân naøy baïch Phaät: Theá toân, con nguyeän ñöôïc ôû trong phaùp luaät kheùo giaûng noùi naøy xuaát gia thoï vieân cuï, Thaùnh taùnh Bí-soâ, ôû choã Theá toân tu taäp phaïm haïnh”. Phaät noùi: “Thieän lai Bí- soâ, haõy tu phaïm haïnh”, Phaät vöøa noùi xong, raâu toùc cuûa tieân nhôn naøy töï ruïng, thaân maëc ca-sa nhö ñaõ töøng caïo toùc, traûi qua baûy ngaøy ñaày ñuû oai nghi nhö Bí-soâ 100 tuoåi haï, Phaät noùi keä: “Theá toân goïi “Thieän lai”, Toùc ruïng, ñuû y baùt, Caùc caên ñeàu tòch tónh, Thaønh töïu theo yù nieäm”. Luùc ñoù Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Bí-soâ naøy ôû trong chuùng Thanh vaên cuûa ta laø baäc thöôïng thuû veà tin hieåu ta, ñöôïc goïi laø Bí-soâ maëc aùo voû caây”. Luùc ñoù Phaät cuøng 1000 Bí-soâ vaây quanh duøng thaàn thoâng ñi ñeán thaønh Toâ-ba-la, Phaät suy nghó “neáu ta töø cöûa ñi vaøo thì nhöõng ngöôøi ñöùng ôû cöûa thaønh seõ sanh nieäm khaùc, ta neân duøng thaàn löïc nöông hö khoâng maø vaøo”, nghó roài Phaät duøng thaàn löïc nöông hö khoâng hieän xuoáng trong thaønh Toâ-ba-la. Vua cuøng ba anh em Vieân maõn vaø 17 vöông töû cuøng voâ löôïng traêm ngaøn daân chuùng ñoàng ñeán choã Phaät. Phaät vaø ñaïi chuùng ñeán trong Tyø-ha-la vöøa ñöôïc xaáy caát xong baèng Chieân ñaøn. Moïi ngöôøi beân ngoaøi thaáy Phaät vaøo trong khoâng trôû ra nöõa neân muoán phaù Tyø-ha-la, Phaät suy nghó: “neáu Tyø-ha-la bò phaù thì phöôùc ñöùc cuûa thí chuû maát heát, ta neân duøng thaàn löïc bieán noù thaønh thuûy tinh”, Khi Tyø-ha-la bieán thaønh

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 4 37

thuûy tinh trong ngoaøi ñeàu trong suoát, moïi ngöôøi beân ngoaøi ñeàu nhìn thaáy ñöôïc Phaät, luùc ñoù Phaät quaùn theo yù nhaïo tuøy mieân giôùi taùnh sai bieät cuûa ñaïi chuùng xöùng vôùi caên cô noùi phaùp khieán cho voâ löôïng höõu tình

hoaëc ñöôïc sanh caên laønh giaûi thoaùt phaàn, hoaëc vaøo trí hueä phaàn; hoaëc chöùng quaû döï löu, Nhaát lai, Baát lai, hoaëc xuaát gia cuoái cuøng chöùng quaû A-la- haùn; hoaëc phaùt taâm Thinh vaên Boà-ñeà, hoaëc phaùt taâm Ñoäc giaùc Boà-ñeà, hoaëc phaùt taâm voâ thöôïng Boà-ñeà, quy y Tam baûo. Luùc ñoù ba anhem cuûa Vieân maõn lo lieäu caùc thöù cuùng döôøng xong lieàn sai söù ñeán baïch Phaät bieát thôøi; cuøng luùc ñoù trong bieån caû coù hai long vöông moät teân laø Haéc giaû, moät teân laø Kieàu-ñaøm-ma, caû hai cuøng suy nghó: "Theá toân ñang noùi dieäu phaùp taïi thaønh Toâ-ba-la, chuùng ta neân ñeán ñoù nghe phaùp", nghó roài moãi Long vöông cuøng vôùi 500 quyeán thuoäc cuûa mình, duøng oai löïc cuûa roàng hoùa ra 500 doøng soâng chaûy veà thaønh Toâ-ba-la. Luùc ñoù Phaät suy nghó: "neáu hai long vöông kia cuøng caùc quyeân thuoäc ñeán ñaây thì ñaát nöôùc naøy seõ bò chìm ngaäp vaø hö hoaïi", nghó roài lieàn baûo Ñaïi Muïc-kieàn- lieân thoï thöïc tröôùc vì naêm lyù do: 1. Laø töø nôi xa ñeán. 2. Laø saép ñi ñeán nôi xa. 3. Laø coù ngöôøi bò bònh. 4. Laø vì thaêm ngöôøi bònh. 5. Laø ngöôøi thoï söï. Ñaïi Muïc-kieàn-lieân vaâng lôøi Phaät thoï thöïc tröôùc roài voäi ñeán choã Long vöông noùi raèng: "xin thöông xoùt daân chuùng thaønh Toâ-ba-la, chôù coù huûy hoaïi", Long vöông noùi: "chuùng con ñeán vôùi taâm thieän, khoâng coù yù laøm haïi cho ñeán loaøi kieán huoáng chi laø laøm haïi daân chuùng thaønh Toâ-ba-la", noùi roài ñeán choã Phaät, Phaät noùi dieäu phaùp khieán cho Long vöông quy y Tam baûo vaø thoï trì naêm hoïc xöù. Quy y roài Long vöông thænh Phaät thoï thöùc aên vaø thöùc uoáng cuûa mình cuùng döôøng tröôùc, Phaät suy nghó: "neáu ta nhaän nöôùc cuûa moät roàng thì soá löôïng roàng coøn laïi laø voâ haïn, ta neân laäp phöông tieän", nghó roài Phaät baûo A-nan-ñaø: "500 Long vöông muoán daâng nöôùc cuùng döôøng, nhöng Ta khoâng theå nhaän rieâng töøng vò, thaày haõy mang bình baùt ra soâng muùc moät baùt nöôùc mang ñeán ñaây", Muïc lieân vaâng lôøi Phaät ñi laáy nöôùc mang veà, Phaät nhaän laáy roài uoáng. Luùc ñoù Muïc lieân suy nghó: "Theá Toân coù daïy coâng lao cha meï ñoái vôùi con caùi raát lôùn, vì cha meï coù theå laøm ñöôïc nhöõng vieäc khoù laøm cho con nhö buù môùm, nuoâi döôõng daïy doã... Trong chaâu Thieäm boä naøy neáu coù ngöôøi con naøo moät beân vai coõng cha, moät beân vai coõng meï traûi qua 100 naêm cuõng khoâng thaáy moõi meät; hoaëc duøng ma ni, chôn chaâu... cung phuïng cho cha meï ñöôïc sung söôùng cuõng chöa theå goïi laø baùo ñöôïc aân. Neáu cha meï khoâng coù tín taâm khieán sanh chaùnh tín, neáu cha meï khoâng coù giôùi thì khieán cha meï thoï giôùi, neáu cha meï coù taùnh xan tham thì khieán che meï laøm vieäc hueä thí, cha meï khoâng coù trí hueä thì khieán phaùt sanh trí hueä...

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 4 38

ngöôøi con naøo coù theå khuyeán duï cha meï ñöôïc an truï nhö theá môùi goïi laø baùo ñöôïc aân. Phaät ñaõ daïy nhö theá nhöng ta vaãn chöa laøm ñöôïc", nghó roài lieàn nhaäp ñònh quaùn saùt xem ngöôøi meï ñaõ maát hieän thaùc sanh vaøo nôi naøo, beøn quaùn thaáy meï mình thaùc sanh ôû theá giôùi Ma-lôïi-chi, laïi quaùn ai coù theå ñeán ñoù duøng phaùp giaùo hoùa, beøn quaùn bieát chæ coù Phaät môùi laøm ñöôïc vieäc naøy, nhöõng ngöôøi khaùc ñeàu khoâng theå. Quaùn bieát roài lieàn

ñeán baïch Phaät: “Theá toân, cha meï ñoái vôùi con caùi coù theå laøm nhöõng vieäc khoù laøm, meï con nay thaùc sanh ôû theá giôùi Ma-lôïi-chi, con quaùn thaáy khoâng ai khaùc coù theå ñeán ñoù duøng phaùp giaùo hoùa, cuùi xin Theá toân thöông xoùt”, Phaät noùi: “duøng thaàn löïc cuûa ai ñeå ñeán nôi ñoù?”, ñaùp: “cuùi xin Theá toân gia bò, duøng thaàn löïc cuûa con ñeå cuøng ñeán nôi ñoù”. Luùc ñoù Ñaïi Muïc-kieàn-lieân duøng thaàn löïc cuûa mình dôøi moät chaân ñaïp treân moät theá giôùi, moät chaân ñaïp treân nuùi Meâ loâ, traûi qua baûy ngaøy duøng oai löïc nhö vaäy môùi ñeán ñöôïc theá giôùi Ma-lôïi-chi. Thaáy Muïc lieân töø xa ñi ñeán, ngöôøi meï lieàn chaøo hoûi thaêm con, nhöõng ngöôøi ôû nôi ñoù nghe roài lieàn noùi vôùi nhau: “coâ gaùi naøy coøn nhoû sao laïi coù ngöôøi con giaø”, Muïc lieân nghe roài lieàn noùi vôùi moïi ngöôøi: “vò naøy laø ngöôøi meï ñaõ sanh ra toâi vaø ñaõ nuoâi döôõng toâi”. Luùc ñoù Phaät quaùn bieát yù nhaïo tuøy mieân giôùi taùnh sai bieät cuûa ngöôøi meï xöùng caên cô noùi boán ñeá lyù khieán baø ñöôïc Kieán ñeá chöùng quaû Döï löu. Chöùng quaû roài baø baïch Phaät: “Theá toân ñaõ laøm lôïi ích cho con, lôïi ích naøy khoâng phaûi do cha meï… cho ñeán sa moân, Baø-la-moân coù theå laøm ñöôïc. Theá toân laø baäc ñaïi thieän tri thöùc ñaõ cöùu vôùt con ra khoûi ba coõi, heát khoå sanh töû, ñöôïc ñaïo Nieát-baøn, laøm caïn bieån maùu, vöôït khoûi nuùi xöông, nuùi thaân kieán töø voâ thæ ñeán nay ñeáu bò phaù tan baèng chaøy trí Kim cang, chöùng ñöôïc Sô quaû”, lieàn noùi keä: “Nhôø oai löïc Theá toân, Ñoùng kín cöûa ñöôøng aùc, Ñöôøng aùc nhieàu trôû ngaïi, Chæ baøy cöûa Nieát-baøn, Theá toân tröø toäi loãi, Khieán sanh maét trí hueä, Ñeán ñöôïc nguoàn trong saïch, Vöôït qua bôø bieån khoå, Theá toân thaày ngöôøi trôøi, Kheùo tröø giaø bònh cheát, Traêm ngaøn ñôøi khoù gaëp, Nay gaëp ñöôïc chöùng quaû”. Noùi keä xong baïch Phaät: “nay con xin quy y Tam baûo laøm OÂ-ba-

tö-ca, nay con muoán cuùng döôøng Phaät vaø cuï thoï Muïc lieân”, Theá toân im laëng nhaän lôøi, baø lieàn daâng thöùc aên cuùng döôøng Phaät vaø Muïc lieân, Phaät thoï thöïc xong, noùi phaùp cho baø meï nghe, baûo Muïc lieân ñi röûa baùt xong roài trôû veà boån ñoä, Muïc lieân hoûi: “Theá toân, duøng thaàn löïc cuûa ai ñeå trôû veà boån ñoä?”, Phaät noùi: “duøng thaàn löïc cuûa ta”, Phaät vöøa noùi xong thì Phaät vaø Muïc lieân ñaõ ôû trong röøng Theä ña, Muïc lieân baïch Phaät: “Theá toân, thaät laø hi höõu, thaàn löïc naøy coù teân laø gì?”, Phaät noùi: “ñaây laø thaàn thoâng Toác nieäm”. Muïc lieân baïch Phaät: “tröôùc do con khoâng hieåu caûnh giôùi cuûa Phaät saâu xa nhö vaäy, neáu con ñaït ñöôïc caûnh giôùi naøy thì nhö trong moãi haït daàu meø, con ñeàu giaùo hoùa heát khieán ñöôïc ñaïo Voâ thöôïng Chaùnh bieán tri. Nay con tuy chöùng quaû A-la-haùn nhöng vaãn khoâng theå ñaït ñöôïc haïnh Boà-ñeà naøy”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ôû röøng Theä ña ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: “Theá toân, Bí-soâ Vieân maõn ñaõ gieo troàng nghieäp nhaân gì maø mau chöùng quaû A-la-haùn, laïi do taïo nghieäp gì maø sanh trong nhaø giaøu sang, laïi do taïo nghieäp gì maø phaûi thaùc sanh trong buïng ngöôøi tôù gaùi?”, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Bí-soâ Vieân maõn ñaõ tích taäp caùc nghieäp, tö löông ñaéc ñaïo bieán duyeân nhö vaäy, tuy

ôû trong luaân hoài maø laïi ñöôïc giaùc ngoä, töï laøm töï thoï, khoâng phaûi mình taïp nghieäp maø ñòa giôùi chòu; cuõng chaúng phaûi nöôùc gioù löûa chòu, maø chính mình töï chòu; cuõng chaúng phaûi uaån giôùi, luïc nhaäp giôùi chòu, nhö baøi keä: “Duø traûi qua traêm kieáp, Nghieäp ñaõ taïo khoâng maát, Khi nhaân duyeân hoäi hoïp, Töï thoï laáy quaû baùo”. Caùc thaày laéng nghe: Quaù khöù trong Hieàn kieáp khi con ngöôøi soáng thoï hai vaïn tuoåi coù ñöùc Phaät ra ñôøi hieäu laø Ca-nhieáp-ba, Phaät coù ñuû 10 hieäu Nhö lai, Baïc giaø phaïm, ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc, Minh haïnh tuùc, Thieän theä, Theá gian giaûi, Voâ thöôïng só, Ñieàu ngöï tröôïng phu, Thieân nhôn sö, Phaät, Theá Toân ôû taïi thaønh Baø-la-neâ-tö. Luùc ñoù Vieân maõn xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Phaät ñoù, thoâng suoát ba taïng vaø giöõ chöùc vuï coi ngoù coâng vieäc cuûa caùc Bí-soâ. Thôøi gian sau ñeán phieân moät vò A-la-haùn queùt doïn trong ngoaøi chuøa, vò naøy vöøa queùt doïn xong thì gioù thoåi bay raùc trôû laïi laøm dô ñaát, vò naøy suy nghó: “haõy ñôïi gioù laëng roài seõ queùt trôû laïi”. Khoâng ngôø chöa kòp queùt saïch laïi thì Vieân maõn thaáy ñaát dô cho laø chöa queùt neân noåi saân maéng: “ñöùa ñaày tôù naøo queùt doïn ôû ñaây?”, Vò A-la-haùn nghe roài lieàn suy nghó: “thaày aáy ñang giaän, mình neân im laëng, ñôïi nguoâi giaän roài seõ noùi

roõ”. Khi thaáy Vieân maõn ñaõ nguoâi giaän, vò A-la-haùn naøy ñeán noùi vôùi Vieân maõn :“thaày coù bieát toâi laø ngöôøi theá naøo khoâng?”, ñaùp: “thaày xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Phaät Ca-nhieáp-ba, toâi cuõng vaäy”, vò A-la-haùn noùi: “tuy toâi cuøng xuaát gia vaø cuøng nghieäp xuaát gia, nhöng ñoái vôùi toâi vieäc neân laøm ñeàu ñaõ laøm xong vaø ñöôïc giaûi thoaùt. Thaày vaãn coøn bò raøng buoäc, khaåu nghieäp baát thieän, haõy saùm hoái ñeå toäi ñöôïc tieâu tröø”. Tam taïng Vieân maõn nghe roài lieàn saùm hoái, loãi naøy ñaùng leõ bò ñoïa ñòa nguïc, nhôø saùm hoái neân ñöôïc laøm ngöôøi nhöng vaãn phaûi töø buïng ñöùa tôù gaùi sanh ra ñeán nay ñaõ 500 ñôøi, ñôøi naøy tuy mang thaân sau cuøng cuõng vaãn töø thai cuûa ñöùa tôù gaùi sanh ra. Do quaù khöù tích taäp thieän nghieäp neân ñöôïc sanh trong nhaø giaøu sang, do sieâng naêng laøm vieäc cuûa taêng, ñoïc tuïng coù trí hueä hieåu roõ Uaån, xöù, giôùi nhaäp nhaân duyeân, xöù phi xöù neân nay ñöôïc xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa ta, ñoaïn töø phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn. Naøy caùc Bí-soâ, phaûi bieát quaû baùo töï laøm töï thoï, heã taïo nghieäp thuaàn ñen thì caûm quaû baùo dò thuïc ñen; taïo nghieäp thuaàn traéng thì caûm quaû baùo dò thuïc traéng, taïo nghieäp ñen traéng xen taïp thì caûm quaû dò thuïc xen taïp. Cho neân caùc thaày haõy xaû boû nghieäp thuaàn ñen vaø nghieäp ñen traéng xen taïp, neân tu nghieäp thuaàn traéng”. Caùc Bí-soâ nghe Phaät daïy roài lieàn tín thoï phuïng haønh. Luùc ñoù ôû thaønh Vöông xaù coù hai long vöông moät teân laø Sôn, hai teân laø Dieäu, nhôø söùc oai thaàn cuûa hai long vöông naøy neân 500 suoái nöôùc, 500 ñaàm nöôùc trong vaø caùc ao hoà trong thaønh thöôøng chaûy khoâng döùt, möa thuaän gioù hoøa, nguõ coác toát töôi. Khi Theá toân ñieàu phuïc ñöôïc hai long vöông Nan-ñaø vaø OÂ-ba-nan-ñaø roài, moãi thaùng vaøo nhöõng ngaøy moàng 8, raèm. 23

vaø cuoái thaùng, hai long vöông naøy töø trong bieån caû bay leân nuùi Dieäu cao ñeán choã Phaät cuùng döôøng vaø nghe phaùp. Luùc ñoù hai long vöông Sôn vaø Dieäu thaáy hai long vöông naøy cuøng ñeán choã Phaät cuùng döôøng neân noùi vôùi nhau: “hai long vöông naøy töø nôi xa xoâi coøn ñeán thaønh naøy thöøa söï Theá toân vaø nghe phaùp, taïi sao chuùng ta ôû taïi thaønh naøy laïi khoâng ñeán kính leã, chuùng ta neân ñeán cuùng döôøng Theá toân”, noùi roài lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân, Theá toân lieàn noùi phaùp yeáu khieán cho hai long vöông naøy quy y Tam baûo vaø thoï trì naêm hoïc xöù. Töø ñoù veà sau thaân roàng vaø cuûa caûi ñeàu taêng thaïnh, ñöôïc taêng thaïnh roài hai roàng baøn vôùi nhau: “chuùng ta neân vaøo bieån caû cö truù ôû choã saâu roäng nhaát”, baøn xong lieàn ñeán baïch Phaät xin Phaät thöông xoùt chaáp thuaän cho vieäc vaøo bieån cö truù, Phaät nghe roài lieàn noùi: “vua Taàn-tyø-sa-la laø quoác chuû, hai ngöôi muoán ñi thì neân baùo cho Ñaïi vöông bieát”, hai roàng nghe

roài lieàn töø taï ra veà, noùi vôùi nhau: “nhö lôøi Phaät daïy thì hình nhö Phaät khoâng ñoàng yù, chuùng ta neân nöông ôû choã cuõ”. hai long vöông naøy neáu ban ñeâm ñeán yeát kieán Phaät thì giöõ nguyeân hình traïng, neáu ban ngaøy ñeán thì hoùa thaân cö só. Thôøi gian sau vaøo moät hoâm giöõa ban ngaøy hai long vöông hoùa thaân cö só ñeán choã Phaät nghe phaùp, cuøng luùc ñoù vua Taàn-tyø- sa-la cuõng ñeán choã Phaät. Vua yû vaøo doøng Saùt-ñeá-lî quaùn ñaûnh neân coáng cao ngaõ maïn, neáu muoán ñeán choã Phaät thì ra lònh taû höõu ñeán tröôùc baûo moïi ngöôøi raèng: neáu thaáy nhaø vua ñeán thì haõy ñöùng daäy cung kính. Ta höõu ñeán choã Phaät truyeàn khaåu duï, thaáy coù hai cö só beøn trôû laïi taâu vôùi nhaø vua, vua nghe roài lieàn suy nghó: “hai cö só laø ngöôøi soáng trong nöôùc ta, thaáy ta ñeán haù khoâng ñöùng daäy cung kính hay sao”, nghó roài lieàn ñeán choã Phaät. Luùc ñoù hai long vöông thaáy nhaø vua ñeán lieàn hoûi Phaät: “Theá toân, chuùng con neân kính phaùp hay kính nhaø vua?”, Phaät noùi: “chö Phaät Theá toân vaø A-la-haùn ñeàu toân kính phaùp”, lieàn noùi ba baøi keä: “Nhö chö Phaät quaù khöù, Cho ñeán Phaät vò lai, Hieän taïi caùc Theá toân Ñaõ ñoaïn taát caû öu, Ñeàu cuøng toân kính phaùp. Noùi naêng vaø ñi ñöùng, Thöôøng trong taát caû thôøi, Ñeàu toân troïng chaùnh phaùp. Cho neân ngöôøi caàu ích, Mong muoán ñöôïc giaøu vui, Neân phaûi toân kính phaùp, Thöôøng nhôù lôøi Phaät daïy.” Hai long vöông nghe Phaät daïy nhö vaäy neân khi thaáy nhaø vua ñeán khoâng ñöùng daäy kính leã, vua lieàn suy nghó: “hai tröôûng giaû naøy laø ngöôøi trong nöôùc ta, thaáy ta ñeán maø khoâng kính leã”, nghó roài lieàn noåi saân, khi ñeán ñaûnh leã Phaät, Phaät bieát taâm nhaø vua ñang saân neân noùi qua vieäc khaùc maø khoâng noùi phaùp, vua thaáy vaäy lieàn thænh Phaät noùi phaùp, Phaät noùi keä: “Neáu taâm khoâng thanh tònh, Trong loøng coøn saân haän, Khoâng theå hieåu lôøi Phaät, Ñaõ noùi phaùp vi dieäu. Haøng phuïc taâm ñaáu tranh, Khoâng coù yù baát ñònh,

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 4 42

Vaø tröø taâm phaãn haïi, Môùi hieåu ñöôïc phaùp maàu". Nhaø vua nghe keä roài lieàn suy nghó: "chính do hai cö só naøy neân Theá toân khoâng noùi phaùp cho ta nghe", nghó roài lieàn ñaûnh leã Phaät ra veà, sau ñoù ra lònh cho taû höõu: "caùc ngöôi ñöïi hai cö só ôû beân Phaät, khi hoï caùo töø Phaät ra veà, caùc ngöôi neân baûo hoï raèng: Ñaïi vöông coù daïy hai ngöôøi phaûi mau ra khoûi nöôùc, khoâng neân ôû trong ñaát nöôùc cuûa Ñaïi vöông nöõa". Taû höõu vaâng lònh ôû laïi ñöïi hai long vöông vaø noùi laïi lôøi cuûa nhaø vua, hai long vöông nghe roài lieàn noùi vôùi nhau: "ñaây laø ñieàu ta haèng mong muoán, lôøi nhaø vua noùi thaät hôïp yù chuùng ta". Hai long vöông lieàn duøng oai löïc cuûa roàng hoùa ra doøng nöôùc luõ, chaûy qua caùc keânh ngoøi khe suoái roài chaûy vaøo soâng, caùc soâng laàn löôït chaûy ra bieån, töø ñoù trôû ñi thaân vaø tö taøi cuûa hai long vöông caøng taêng thaïnh, quyeán thuoäc caøng ñoâng. Sau khi hai roàng ra ñi, 500 suoái nöôùc ñeàu khoâ caïn, trôøi haïn haùn khoâng möa khieán cho nguõ coác maát muøa, daân chuùng lo buoàn. Vua Taàn-tyø-sa-la thaáy vieäc naøy roài lieàn suy nghó: "tröôùc ñaây trong thaønh Vöông xaù coù hai long vöông, nhôø oai löïc cuûa chuùng... gioáng nhö ñoaïn vaên treân, cho ñeán caâu taïi sao nay boãng nhieân soâng suoái ao hoà ñeàu caïn khoâ, trôøi haïn haùn khoâng möa khieán cho nguõ coác maát muøa. Phaûi chaêng hai long vöông naøy ñaõ qua ñôøi hoaëc ñaõ ñi ñeán nöôùc khaùc hoaëc coù keû chuù yeám nhieáp giöõ roàng hoaëc laø ñaõ bò chim Kim suùy ñieåu aên thòt. Theá toân laø baäc Nhaát thieát trí, ta neân ñeán hoûi Phaät nguyeân do", nghó roài nhaø vua lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã Phaät roài baïch hoûi nhö treân, Phaät noùi: "Ñaïi vöông neân bieát, chaúng phaûi hai roàng kia ñaõ qua ñôøi... cho ñeán chaúng phaûi bò chim Kim suùy ñieåu aên thòt, maø chính laø Ñaïi vöông ñaõ xua ñuoåi chuùng". Vua noùi: "con khoâng nhôù laø ñaõ gaëp laàn naøo huoáng chi laø xua ñuoåi", Phaät lieàn nhaéc cho vua nhôù: "luùc ñoù nhaø vua ñeán choã ta ñaõ gaëp hai cö só ñang ngoài beân ta nghe phaùp, khi ra veà nhaø vua ñaõ noùi gì vôùi söù giaû?", vua noùi: "con baûo söù giaû noùi vôùi hoï laø ñöøng ôû trong nöôùc cuûa con nöõa", Phaät noùi: "hai cö só ñoù laø hoùa thaân cuûa hai long vöông ñeán choã ta nghe phaùp yeáu", vua lieàn hoûi: "hieän nay hoï ñaõ ñi ñaâu?", Phaät noùi: "hoï ñaõ ra bieån caû", vua nghe noùi roài maët hieän veû buoàn lo hoûi Phaät: "Theá toân, quoác giôùi cuûa con coù bò suy toån hay khoâng?", Phaät noùi: "quoác giôùi cuûa nhaø vua chöa ñeán noãi suy toån, nhöng nhaø vua neân saùm taï hai long vöông kia", vua noùi: "hoï ôû trong bieån caû con laøm sao gaëp ñeå saùm taï?", Phaät noùi: "moãi thaùng vaøo boán ngaøy chay hoï thöôøng ñeán kính leã ta, ngaøy aáy vua neân ñeán ta seõ chæ ñeå nhaø vua saùm taï hoï", vua hoûi: "khi saùm taï hoï, con coù leã döôùi chaân hoï khoâng?", Phaät noùi: "nhaø vua chæ caàn duoãi tay phaûi ra noùi vôùi hoï raèng:

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 4 43

xin dung thöù cho toâi, xin ñöøng giaän lôøi noùi tröôùc kia. Hai long vöông nghe roâi seõ tha thöù cho nhaø vua". Thôøi gian sau ñeán ngaøy Baûo saùi ñaø, hai long vöông ñeán choã Phaät, vua Taàn-tyø-sa-la cuõng ñeán, Theá toân hieän töôùng chæ cho vua bieát, vua lieàn nhö lôøi Phaät daïy saùm taï Long vöông vaø yeâu caàu hai long vöông trôû laïi, hai long vöông noùi: "chuùng toâi ñaõ ra bieån, thaân vaø tö taøi cuûa chuùng toâi caøng roäng lôùn khoâng theå trôû laïi trong ñaây ôû nhö tröôùc kia", vua noùi: "neáu nhö vaäy thì nöôùc toâi seõ bò maát", hai long vöông noùi: "nhaø vua chôù lo laéng, vua neân xaây hai Thaàn ñöôøng ôû ngoaøi thaønh, cöù saùu thaùng moät laàn ñem caùc moùn cuùng döôøng ñeán ñoù cuùng döôøng, chuùng toâi seõ ñeán, toâi seõ cho caùc quyeán thuoäc ôû ñoù ñeå uûng hoä quoác giôùi". Nhaø vua nghe roài lieàn cho xaây hai Thaàn ñöôøng, hai long vöông cho quyeán thuoäc ôû laïi ñoù, tôùi ngaøy cuùng döôøng môùi ñeán thoï söï cuùng döôøng. Thôøi gian sau, quyeán thuoäc cuûa hai long vöông sanh kieâu maïn, roàng döõ ñöôïc dòp giaùng möa ñaù xuoáng, luùc ñoù trong thaønh coù moät Baø-la-moân thoâng thaïo chuù thuaät tröø möa ñaù, moãi khi thaáy saép coù möa ñaù oâng lieàn taùc phaùp tröø neân ngöôøi trong thaønh ñeàu phaân chia hoa lôïi ñaõ thu ñöôïc cho oâng. Luùc ñoù ôû nöôùc Nam Thieân truùc cuõng coù moät Baø-la-moân gioûi chuù thuaät tröø dieät möa ñaù, oâng nghe noùi ôû thaønh Ba-lôïi-ca thuoäc nöôùc Baéc Thieân truùc coù vò vua teân laø Sieâu quaân duøng chaùnh phaùp trò nöôùc, trong thaønh coù cung cuûa Long vöông Toân-ñaø-la. Long vöông naøy coù oai löïc lôùn vaø maïnh meõ neân oâng muoán ñi ñeán ñoù ñeå haøng phuïc roàng naøy. Thaày chuù thuaät naøy khi ñi ñeán thaønh Vöông xaù tôùi nhaø cuûa thaày chuù thuaät tröôùc ñaây, thaày treân trôøi maây giaêng nhö saép giaùng möa ñaù xuoáng maø thaày chuù thuaät ñoù cöù ñi tôùi ñi lui, ñi qua ñi laïi maõi neân hoûi vôï cuûa oâng thaày chuù thuaät ñoù: "vì sao choáng coâ cöù ñi qua ñi laïi maõi theá?", ngöôøi vôï ñoù noùi: "laàn naøy maây giaêng naøy raát thaïnh, choàng toâi khoâng döùt tröø noåi", Thaày chuù thuaät khaùch noùi: "neáu choàng coâ khoâng döùt tröø noåi thì toâi seõ döùt tröø", ngöôøi vôï ñoù noùi: "neáu ñöôïc vaäy thì toát". Thaày chuù thuaät khaùch lieàn laáy ít nöôùc chuù nguyeän roài raåy leân hö khoâng, maây lieàn tan. Luùc ñoù caùc Baø-la-moân cö só ôû thaønh Vöông xaù sanh taâm hi höõu, ñeàu ñem taøi vaät ñeán bieáu taëng, thaày chuù thuaät chæ thaày chuù thuaät khaùch noùi vôùi moïi ngöôøi: "laàn naøy maây giaêng raát thaïnh, toâi khoâng döùt tröø noåi, do thaày chuù thuaät khaùch naøy ñaõ laøm tan maây", moïi ngöôøi lieàn ñöa taøi vaät bieáu taëng vaø noùi: "xin haõy ôû laïi ñaây, chuùng toâi seõ phaân chia hoa lôïi cho thaày", thaày chuù thuaät khaùch noùi: "theo yù cuûa caùc vò". Thaày chuù thuaät khaùch ôû laïi, sau ñoù laïi taùc phaùp laøm tan maây khieán cho möa ñaù döùt tröø, caùc Baø-la-moân cö só thaáy heát möa ñaù lieàn suy nghó: "do phöôùc ñöùc cuûa chuùng ta neân möa ñaù khoâng rôi xuoáng nöõa, chuùng ta caàn gì phaûi phaân chia hoa lôïi cho oâng ta

nöõa", nghó roài lieàn khoâng chia cho hoa lôïi nöõa, thaày chuù thuaät khaùch oaùn haän, thu chuù phaùp roài boû ñi neân sau ñoù laïi coù möa ñaù. Moïi ngöôøi ñeán tìm

thaày chuù thuaät khaùch, thaày chuù thuaät tröôùc noùi: “moïi ngöôøi khoâng chia hoa lôïi cho oâng ta nöõa neân ñaõ boû ñi roài”, moïi ngöôøi noùi: “neáu oâng ta trôû laïi thì haõy noùi cho chuùng toâi bieát”, thaày chuù thuaät tröôùc nhaän lôøi. Thaày chuù thuaät khaùch ñi daàn tôùi bieân giôùi thaønh Thaéng quaân, ñeán choã nhaø vua chuùc vua ñöôïc tröôøng thoï roài taâu raèng: “Ñaïi vöông, trong nöôùc cuûa vua coù Long vöông teân laø Toân-ñaø-la, trong cung roàng coù moät loaïi thuoác neáu uoâng vaøo seõ taêng theâm söùc maïnh, xin vua haõy chæ cng roâng cho thaàn, neáu laáy ñöôïc thuoác aáy, thaàn seõ chia cho Ñaïi vöông”, vua noùi: “naøy Baø- la-moân, roàng aáy raát hung döõ, chôù coù xuùc phaïm noù, noù seõ laøm haïi oâng”, Thaày chuù thuaät khaùch noùi: “toâi coù chuù löïc, cho duø khaép chaâu Thieäm boä naøy ñeàu laø roàng Toân-ñaø-la toâi vaãn ñieàu phuïc ñöôïc, huoáng chi chæ coù 1 roàng Toân-ñaø-la. Ñaïi vöông, trong nöôùc vua coù phaïm nhaân naøo ñaùng toäi cheát khoâng ?”, ñaùp coù, Thaày chuù thuaät khaùch noùi: “xin haõy cho ngöôøi aáy daãn toâi ñeán cung roàng chæ choã roàng ôû”, vua Thaéng quaân lieàn cho goïi töû toäi ñeàn vaø baûo daãn Thaày chuù thuaät khaùch ñeán cung roàng chæ choã roàng ôû. Ñeán nôi, Thaày chuù thuaät khaùch lieàn leûn vaøo trong cung roàng laáy thuoác ñöôïc roài voäi mang veà choã nhaø vua, chia bôùt thuoác cho vua roài trôû veà choã oû cuõ trong thaønh Vöông xaù, thaày chuù thuaät tröôùc kia thaáy roài lieàn baùo cho moïi ngöôøi trong thaønh bieát, hoï lieàn mang taøi vaät ñeán bieáu vaø aân caàn yeâu caàu oâng ôû laïi tröø möa ñaù, thaáy moïi ngöôøi aân caàn löi laïi neân oâng nhaän lôøi. Thöôøng tình cuûa con ngöôøi laø thích thaïnh boû suy, heã giaøu coù thì sanh kieáu ngaïo buoâng lung, luùc ñoù Thaày chuù thuaät khaùch cöôùi 1 coâ gaùi cuøng doøng toäc laøm vôï, khoâng bao laâu sau sanh moät con trai ñaët teân laø Tieåu sôn, sau ñoù laïi sanh theâm moät gaùi ñaët teân laø Ñieän quang. Caùc Baø-la-moân goïi Thaày chuù thuaät khaùch laø Toân-ñaø-la, goïi vôï cuûa oâng ta laø Chaán baïc, goïi vôï cuûa Tieåu sôn laø Thaéng luaân naõo. Luùc ñoù Thaày chuù thuaät khaùch suy nghó: “ta cöù taùc phaùp tröø möa ñaù maõi nhö theá raát laø meät nhoïc, ta neân taùc phaùp laøm cho döùt haún, khoâng cho sanh khôûi nöõa”, nghó roài lieàn taùc phaùp laøm cho möa ñaù vónh vieãn khoâng khôûi nöõa. Moïi ngöôøi trong thaønh thaáy vaäy lieàn noùi vôùi nhau: “do phöôùc ñöùc cuûa chuùng ta neân möa ñaù khoâng rôi xuoáng nöõa, chuùng ta caàn gì phaûi phaân chia hoa lôïi cho oâng ta nöõa”, baøn baïc xong, hoï lieàn ngöng vieäc chia hoa lôïi cho Thaày chuù thuaät khaùch nöõa. Thaày chuù thuaät khaùch voán xeûn chuù phaùp neân khoâng truyeàn daïy cho ai keå caû con mình, laïi do ñaém tröôùc laïc thuù, khoâng sieâng naêng luyeän taäp chuù thuaät nhö tröôùc kia, thuoác laáy ñöôïc töø trong cung roàng boû ñoù khoâng xem neân ñeàu hö hoaïi, thôøi gian sau muoán duøng cuõng

khoâng duøng ñöôïc nöõa, muoán taùc phaùp chuù thuaät cuõng khoâng nhôù caùch taùc phaùp. Thaày chuù thuaät khaùch oâm loøng oaùn daân moïi ngöôøi trong thaønh neân tìm ñeán caùc baäc thaày dò hoïc hoûi raèng: “coù caùch gì ñeå ñöôïc moïi söï mong caàu ñeàu nhö yù khoâng ?”, caùc vò aáy hoaëc noùi nhaûy vaøo löûa,

hoaëc baûo uoáng thuoác ñoäc hoaëc baûo nhaûy töø treân cao xuoáng … ñeàu laø baûo xaû boû maïng soáng chôù khoâng chæ caùch. Thaày chuù thuaät khaùch tuaàn töï ñeán trong Truùc laâm hoûi caùc Bí-soâ nhö treân, Bí-soâ baûo neân xuaát gia, hoûi xuaát gia phaûi laøm vieäc gì, ñaùp laø suoát ñôøi tu phaïm haïnh, thieàn tö ñoïc tuïng… ñeå dieät tröø phieàn naõo… nhö theá thì ôû ñôøi vò lai moïi mong caàu seõ ñöôïc nhö yù. Thaày chuù thuaät khaùch noùi: “vieäc laøm naøy khoù quaù”, Bí-soâ noùi: “neáu khoâng laøm ñöôïc thì neân cuùng döôùng thöùc aên thöùc uoáng cho caùc tröôûng laõo Bí-soâ”, Thaày chuù thuaät khaùch noùi: “vieäc naøy cuõng khoù laøm, xin haõy chæ caùch khaùc”, Bí-soâ noùi: “neáu vaäy, haõy thænh boán vò Ñaïi Thanh vaên cuùng döôøng thöùc aên thöùc uoáng roài phaùt nguyeän seõ ñöôïc nhö yù, vì sao, vì boán ñaïi Thanh vaên gioáng nhö caùi bình quyù, ai caàu gì cuõng ñöôïc nhö yù”, Thaày chuù thuaät khaùch noùi: “vieäc naøy toâi laøm ñöôïc”, noùi roài lieàn thænh boán vò ñaïi Thanh vaên cuùng döôøng roài phaùt nguyeän: “nguyeän nhôø caên laønh cuùng döôøng naøy khieán cho Long vöông Toân-ñaø-la bieán maát khoûi cung roàng, con seõ sanh trong cung roáng aáy ñeå laøm toån haïi daân chuùng trong thaønh Vöông xaù”. Luùc ñoù ngöôøi vôï hoûi ngöôøi choàâng ñaõ phaùt nguyeän gì, sau khi nghe bieát roài noùi raèng: “toâi cuõng nguyeän theo laøm vôï oâng”, ngöôøi con trai noùi vôùi cha: “con cuõng nguyeän theo laøm con cuûa cha”, ngöôøi con gaùi noùi: “con cuõng nguyeän theo laøm con gaùi cuûa cha”, vôï cuûa ngöôøi con trai noùi vôùi choàng: “em cuõng nguyeän theo laøm vôï cuûa anh”. Sau khi cuøng phaùt nguyeän xong, caû nhaø ñeàu ñi nguû, ñeâm ñoù trôøi boãng giaùng xuoáng moät traän möa to laøm xoùi hoûng chaân töôøng ñoàng loaït suïp ñoå xuoáng ñeø cheát heát caû nhaø Thaày chuù thuaät khaùch. Do nguyeän löïc neân hoï sanh vaøo cung roàng xua ñuoåi long vöông Toân-ñaø-la roài soáng ôû ñaáy vôùi saùu vaïn quyeán thuoäc cuûa mình. Thaày chuù thuaät khaùch nay ñöôïc goïi laø Long vöông Toân-ñaø-la, vôï laø Chaân baïc, con trai laø Tieåu sôn, con gaùi laø Ñieän quang, vôï cuûa tieåu sôn laø Thaêng luaân. Thöôøng phaùp cuûa roàng laø khi sanh ra lieàn quaùn bieát laø do nguyeän löïc neân sanh trong cung roàng, laïi quaùn bieát laø muoán laøm toån haïi daân chuùng trong thaønh Vöông xaù neân môùi sanh trong cung roàng. Quaùn bieát roài lieàn suy nghó: “ñôïi luùa moïc töôi toát roài taøn phaù laøm cho hoï khoå sôû hay laù luùa chöa moïc maø taøn phaù thì hoï khoå, phaûi ñôïi luùa moïc xanh toát roài taøn phaù thì hoï seõ khoå sôû hôn”, nghó roài lieàn goïi caùc quyeán thuoäc ñeán nöôùc Ma-kieät-ñaø giaùng möa laønh khieán cho luùa moïc töôi toát. Ñôïi ñeán khi luùa ñaõ moïc xanh toát, Long

vöông Toân-ñaø-la cuøng saùu vaïn quyeán thuoäc giaùng xuoáng möa ñaù phaù hoaïi muøa maøng, sau ñoù giaùng theâm moät traän möùa lôùn laøm cho troâi heát goác luùa vaø thaân luùa khoâng coøn soùt. Luùc ñoù ngöôøi trong nöôùc Ma-kieät-ñaø noùi vôùi nhau: “roàng naøy cho ñeán cuoáng luùa cuõng khoâng ñeå soùt”, nhaân ñaây Long vöông Toân-ñaø-la ñöôïc goïi laø Long vöông Voâ ñaïo caùn.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.